

1. Referentie

Referentie	Quintelier, E. & Vissers, S. (2008). The Effect of Internet Use on Political Participation: An Analysis of Survey Results for 16-Year-Olds in Belgium. <i>Social Science Computer Review</i> , 26, pp. 411-427.
Taal	Engels
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

In de literatuur zijn er tegenstrijdige hypothesen omtrent de gevolgen van internetgebruik op real-life politieke participatie. Sommige auteurs stellen dat het gebruik van internet politieke participatie stimuleert, anderen vrezen dat intensief gebruik van internet geassocieerd is met een terugtrekking uit het openbare leven. In dit artikel worden beide hypothesen getest op een representatieve steekproef van 6.330 16-jarigen in België. Er wordt uitsluitend gekeken naar het gedrag van jongeren, in de veronderstelling dat jonge mensen de meest enthousiaste informatie- en communicatietechnologie gebruikers zijn én het meest gevoelig zijn voor de invloed van diverse socialisatie-ervaringen. De auteurs introduceren een onderscheid tussen de tijd die wordt besteed aan het internet (time-replacement hypothese) en het type internetgebruik. De resultaten tonen aan dat de tijd die gespendeerd wordt aan internet geen effect heeft op de deelname aan het openbare leven. Wél wordt vastgesteld dat bepaalde online activiteiten duidelijk en significant correleren met offline politieke participatie. Verder onderzoek moet aantonen of deze relatie een vorm van causaliteit heeft.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Media, samenleving en politiek
Trefwoord(en)	Mediagebruik, media-invloeden, participatie

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Ellen Quintelier & Sara Vissers Faculteit sociale wetenschappen, centrum voor politicologie Katholieke Universiteit Leuven Parkstraat 45 bus 3603 3000 Leuven Tel: 016/32.30.40 Fax: 016/32.32.53 info@soc.kuleuven.be www.soc.kuleuven.be/smc

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Heeft internetgebruik een invloed op politiek participatiegedrag? (er wordt een onderscheid gemaakt tussen de hoeveelheid tijd die men besteedt aan internet
-----------------	---

	en het type activiteiten dat men onderneemt op het internet)
Hypothesen	Het debat over het democratische potentieel van het internet kan hoofdzakelijk worden teruggebracht tot twee concurrerende thesen, namelijk de <i>mobilisatiethese</i> en de <i>versterkingstheze</i>. De mobilisatiethese stelt dat het internet een belangrijk potentieel herbergt om mensen te informeren, te mobiliseren en te engageren die voordien niet betrokken waren in het politieke leven. Met andere woorden, het internet kan er mee voor zorgen dat er nieuwe groepen in de samenleving worden betrokken bij het politieke gebeuren waardoor de kloof tussen de traditionele politiek actieve populatie en de minder betrokken groepen kan worden gedicht of verkleind. Volgens de versterkingstheorie daarentegen heeft het internet niet de capaciteiten om nieuwe groepen in de samenleving politiek te mobiliseren. Eerst en vooral wordt erop gewezen dat internettoegang en -gebruik nog steeds ongelijk is verdeeld onder de verschillende socio-economische groepen in de samenleving. Ten tweede wordt er geargumenterd dat online politiek voornamelijk de mensen zal aantrekken die reeds politiek actief zijn en in sterke mate zijn geïnteresseerd in politiek. Deze these stelt dat politieke interesse een belangrijke moderator is voor het effect van online politieke informatie op politiek engagement waardoor de kennis- en participatiekloof juist zal worden versterkt. Als mensen niet geïnteresseerd zijn in politiek en niet gemotiveerd zijn om aandacht te besteden aan de actualiteit en politiek, dan zal de aard van informatie die wordt aangeboden hier niets aan veranderen.

6. Methode

Onderzoeks-methode	De hypothesen werden getest met behulp van de Belgische Jeugdsurvey 2006. Dit is een representatieve enquête die in 2006 werd afgenomen bij 15- en 16-jarigen in België (in zowel de Franse als de Vlaamse gemeenschap). Er werd gebruik gemaakt van schriftelijke enquêtes die door de respondenten in 112 scholen werden ingevuld. De scholen werden willekeurig gekozen uit de Belgische provincies, wat resulteerde in een representatieve steekproef naar type van onderwijs (publiek / privaat).
Onderzochte groep	De onderzochte groep omvat 6330 vijftien- en zestien-jarigen uit België.
Bereik	Nationaal (België)

7. Resultaten

	Jongeren die veel tijd besteden aan internet nemen niet vaker deel aan offline politiek. Toch blijken sommige internetactiviteiten succesvol in het stimuleren van politieke participatie. De hoeveelheid tijd die online besteed wordt, is minder belangrijk dan het soort van online activiteiten die de jongeren ondernemen. De resultaten suggereren dat bepaalde activiteiten (zoals chatten met onbekende mensen, bloggen, deelnemen in discussiegroepen, online kopen of verkopen van zaken, het nieuws volgen, doorsturen van politieke e-mails) de politieke betrokkenheid van jongeren op een positieve manier beïnvloedt. Zelfs als gecontroleerd wordt voor sociaal-economische status, demografische factoren, verenigingsdeelname en politieke houdingen, blijven verschillende internetactiviteiten een positieve invloed hebben op de hoeveelheid offline politieke participatie. Internetgebruik leidt dus in ieder geval niet tot sociale terugtrekking. Verder blijkt dat participatie in verenigingen een zeer belangrijke voorspeller blijft van politieke participatie. Toch zijn er enkele belangrijke kanttekeningen bij deze bevindingen. Om te beginnen is het onderzoek representatief voor de Belgische jeugd. Jongeren vormen – zeker op dit vlak – echter een zeer specifieke groep: ze zijn gesocialiseerd met het internet vanaf een jonge leeftijd en tonen lage niveaus van politieke participatie. Ten tweede kunnen jonge mensen niet stemmen, hetgeen hun niveau van politieke participatie kan verlagen. De resultaten kunnen dus niet veralgemeend worden naar alle jongeren (althans niet degenen die ouder zijn dan de wettelijke kiesgerechtigde leeftijd). Tot slot kan het Belgische niveau van politieke participatie ook een uitzondering vormen vanwege de stemplicht in België.
--	--

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/